

Heksloot nieuws

Jaargang 34 - Najaar 2018

Helpen de rasters tegen de vos?

Op pad met CDA-kopstukken
Beter een goede buur, dan...

Inhoud

Foto: Nora Leungen

4

Natuurwerkdag: vossenrasters

3 Van de voorzitter

4 Vossenrasters plaatsen

6 Opening Landje van Gruijters

8 Resultaten vossenrasters

Foto: St.DNB Landje van Gruijters

6

Opening Landje van Gruijters

10 Colofon

10 CDA'ers op pad

11 Puzzel

12 Natuurweetjes

Foto: Jan Dirk Bol

5

Natuurwerkdag: weghalen vossenrasters

Handen-uit-de-mouwen

De vereniging draait op vrijwilligers. Wil je jouw competenties beschikbaar stellen voor het behoud van de Hekslootpolder? Wij zijn op zoek naar jouw enthousiaste bijdrage in de functie van:

• Jaarrondtellers

We zoeken nog naar tellers van alle vogels in de Hekslootpolder. Om mee te doen aan de tweewekelijkse vogeltellingen is enige vogelkennis wenselijk, maar al doende leert men. Het is ook gewoon lekker om buiten te zijn.

• Onze vereniging zoekt ook vrijwilligers voor:

- herstel van het rietscherm bij de vogelkijkhut
- het opschonen van de kluteneilandjes
- onderhoud visdiefvlotjes
- assistentie bij evenementen om leden te werven
- schoonmaakacties in de Hekslootpolder

Als tegenprestatie proberen we zo nu en dan een 'bestuursuitje' te organiseren. Maar het delen van de kennis en het bereiken van een mooi resultaat is de werkelijke beloning!

Aanmelden?

Ga naar: www.hekslootpolder.nl > over ons > vacatures

Steun onze vereniging de Hekslootpolder

Ook lid worden?

Draagt u onze vereniging een warm hart toe, maar bent u nog geen lid? Hoe meer leden wij hebben, des te groter onze invloed is als gesprekspartner bij de gemeente Haarlem en het recreatieschap Spaarnwoude.

Voor € 5 per jaar bent u al lid.

Uw gezinsleden kunnen dan lid worden voor slechts € 1 per gezinslid per jaar.

Kijk voor meer informatie op www.hekslootpolder.nl onder het kopje > Aanmelden.

Van de voorzitter

► Interview over vossenraster

Enkele maanden terug werd ik gebeld voor een interview voor WNL in de morgen: uitleg geven over het vossenraster in de Oude Spaarndammerpolder. Nu had ik daar, door andere afspraken, niet zoveel aan het plaatsen kunnen meewerken en wilde de eer aan de echte harde werker Peter geven. Maar die was met vakantie. Het interview moest voldoen aan een aantal 'kernwoorden' waar ze voor naar de Hekslootpolder waren gekomen; uit de losse pols kon dus niet. Het werd een lange sessie, vooral omdat ze ook graag broedende grutto's wilden zien. Een lopende grutto was het hoogste dat ik kon bieden; het gebied betreden ging me te ver. Uiteindelijk is het een leuk stukje geworden waar veel reacties op kwamen. Goede reclame voor de Hekslootpolder.

► Hulp aan de burens

In de laatste Jaarvergadering kregen we goedkeuring voor een financiële bijdrage aan onze burens, Stichting Duurzaam Natuurbeheer Landje van Gruijters. Hun doelstellingen wijken niet af van wat wij trachten te bereiken en zij moesten een aantal jaren onderhoud overbruggen totdat zij voldoende leden of donaties hebben om zelfstandig verder te gaan. De Stichting had een groot bedrag gekregen voor nieuwe zaken in het

gebied; het onderhoud en beheer moest uit eigen zak betaald worden. Zo sterk zijn ze echter nog niet. In deze Hekslootnieuws zal de plechtige opening van de vernieuwde zaken in het Landje van Gruijters behandeld worden. Ze mogen trots zijn op wat ze bereikt hebben: het ziet er fantastisch uit.

► Penningmeester gezocht

We gaan via verschillende wegen proberen een penningmeester te vinden voor onze vereniging. Adrie, de huidige penningmeester, zoekt nieuwe uitdagingen en wil weer eens een andere groep helpen. Je hoeft voor het penningmeesterschap bij onze vereniging overigens geen doorgestudeerd accountant te zijn; een beetje handigheid met boekhouding strekt wel tot aanbeveling. Mocht uw verenigingshart wel wat ondersteuning aan ons bestuur willen geven, laat het dan weten. U springt niet in het diepe: Adrie wil u erbij helpen de administratie over te nemen.

► Digitale nieuwsbrief

We willen de oproep voor een nieuwe penningmeester ook doen middels een digitale nieuwsbrief. Dat is dan de eerste echte digitale nieuwsbrief en we

hopen dat alles naar behoren gaat. De nieuwsbrief zal bij ongeveer 50% van de leden in de postbus belanden. Dat percentage leden heeft zijn e-mailadres al opgegeven aan onze vereniging; dat gaat dus redelijk goed. We hopen natuurlijk dat dit percentage e-mailadressen nog wat hoger wordt. U kunt dat zelf opgeven op de site van de Hekslootpolder.

► Bank en lidmaatschap

In de Jaarvergadering is opnieuw de wens te kennen gegeven over te stappen van de ING naar een bank die wat minder negatief in het nieuws komt. Daar zijn we nu serieus mee bezig en daar zult u dit jaar ook nog van horen.

We gaan de leden die vergeten zijn hun lidmaatschap te betalen nogmaals aan de betaling herinneren. Een hoog aantal leden blijft van belang voor onze vereniging. Of de leden met een betalingsachterstand al kunnen storten op het nieuwe banknummer is twijfelachtig. We hopen natuurlijk wel dat u betaalt. Bij voorbaat dank.

Martin van de Pavert

Foto's van links naar rechts: Martin van de Pavert • Nora Leungen • Jan Dirk Bol

Feestelijke opening Landje van Gruijters

Kerstin de Haan

Onze goede buur, de in 2016 opgerichte Stichting Duurzaam Beheer Landje van Gruijters, mocht in 2017 een geldprijs van maar liefst 50 duizend euro ontvangen van de jubilerende J.C. Ruigrokstichting. Het geld was bedoeld om de biodiversiteit in het ca. 9 ha grote gebied te vergroten, de landschappelijke inpassing en de beleefbaarheid ervan te verbeteren en het waterbeheer te optimaliseren.

De afgelopen 1,5 jaar is er flink geïnvesteerd in het wegwerken van achterstallig onderhoud. Onder andere is een deel van het riet gemaaid, is er speciaal voor kluten, plevieren en sterns een grindeiland gemaakt, is er een nestwand voor de ijsvogel aangelegd en zijn er voor bergeenden broedholen gekomen. Daarnaast zijn

Foto's: Stichting Duurzaam Natuurbeheer Landje van Gruijters

er speciale Noord-Hollandse houten damhekken met daarop de naam van het landje geplaatst op diverse plekken in het gebied, alsook meerdere informatiepalen.

Officiële oplevering

Op donderdag 17 mei jl. werd het Landje van Gruijters officieel opgeleverd.

In Fort Benoorden Spaarndam heette voorzitter van de Stichting Hans Bonfrer de aanwezigen, waaronder wethouder Cora-Yfke Sikkema van Haarlem en vertegenwoordigers van het Recreatieschap Spaarnwoude en de J.C. Ruigrokstichting, van harte welkom. Na een presentatie van bestuurslid

Johan Stuart werd op het landje zelf de openingshandeling verricht: een van de nieuwe damhekken en een van de nieuwe informatiepalen werden onthuld door wethouder Cora-Yfke Sikkema, Miriam Brouwer van het Recreatieschap en Michiel Kersten van de Ruigrokstichting.

100%Kluut

Enkele dagen voor de officiële opening vond al op initiatief van de Stichting een succesvolle publieksdag plaats in het gebied in het kader van de Nationale Vogelweek. Onder de naam 100%Kluut genoten ruim 400 geïnteresseerden van tal van vogelactiviteiten.

Geldprijs niet voor onderhoud

Een voorwaarde was dat het gewonnen geldbedrag niet gebruikt mocht worden voor regulier onderhoud. Voor een bijdrage aan toekomstig onderhoud van het Landje heeft het bestuur zich

mede tot onze Vereniging gewend. Besloten is, na instemming van de leden tijdens de ALV, hiervoor de komende 3 jaar een bedrag van 900 euro ter beschikking te stellen..

Foto's boven: Stichting Natuurbeheer Landje van Gruijters, Onder: Kerstin de Haan

Resultaten met de vossenrasters

Andries Kamstra

In het voorjaar van 2018 zijn er rond een drietal percelen in de Heksloot rasters met schrikdraad gezet om predatie op vogels door vossen tegen te gaan. Deze maatregel is in 2016 voorgesteld door Landschap Noord-Holland in een rapport voor de Gemeente Haarlem.

► De Heksloot was twintig jaar geleden een rijk gebied voor weidevogels; de aantallen zijn tot slechts enkele broedparen teruggelopen. Daarnaast is het broedsucces in de Klutenplas heel variabel en over het algemeen mager. Vossen hebben rond de Heksloot veel mogelijkheden om zich te vestigen. Denk aan de Noorderbegraafplaats, de bunkertjes langs de Liniedijk en het Munitiebos. Overdag zul je ze amper zien, maar 's nachts worden er wekelijks meerdere exemplaren waargenomen in het gebied.

Beste barrière

Breed water met daarnaast of -boven een schrikdraad is de meest effectieve barrière voor vossen. Zo worden vossen sinds kort ook rond het Landje van Gruijters geweerd. In de Heksloot is dit brede water niet overal aanwezig waardoor gekozen is voor een netwerk van 1,45 m hoog met mazen van 15 bij 20 cm. De vraag is nu: werkt het?

Vos vecht met raster

Een eerste interessante ervaring met het raster deed zich meteen al begin april voor bij de Klutenplas. Een vos had zich hier een weg van binnen naar buiten gegraven en had daarbij de onderlijn (waar geen spanning op staat) op verschillende plekken doorgebeten (foto 1). Dit raster was niet meteen op spanning gezet omdat er nog geen broedvogels waren. Eind maart was er wel een vos waargenomen die door de mazen sprong en deze zat blijkbaar in de val toen het raster werd aangezet. Het bleek duidelijk dat dit dier veel moeite moest doen om buiten te komen, wat voor het functioneren van het raster pleit.

Foto: Nora Leunigen

Foto: Jan Dirk Bol

Foto: Andries Kamstra

Graafsporen van een vos aan de binnenkant van het raster en een doorgebeten onderpees.

In de nacht van 8 mei werd er echter een vos in het raster gezien terwijl er een spanning van 4700 Volt op stond. Dit dier was binnengekomen door de onderlijn door te bijten. Later in het seizoen werden vaker sporen van vossen aangetroffen rond de Klutenplas en bleef het aantal jonge vogels te klein voor het aantal broedparen in het begin van het seizoen. Maar misschien was het die ene vos die geleerd had om uit te breken.

Recordaantal kluten

Dat het raster in eerste instantie prima functioneerde, bleek uit het recordaantal kluten van ca. 20 wat zich vestigde en succesvol eieren kon uitbroeden. Ook visdief, kokmeeuw, kleine plevier, slobbeend, zomertaling, bergeend en waterral hebben rond de plas gebroed. Volgend jaar willen we proberen om het raster dichtert tegen de slootkant aan te zetten om het graaf- en bijtwerk van de vos te bemoeilijken. Ook willen we proberen de dam in de Liniesloot

Eind maart was er wel een vos waargenomen die door de mazen sprong en deze zat blijkbaar in de val toen het raster werd aangezet.

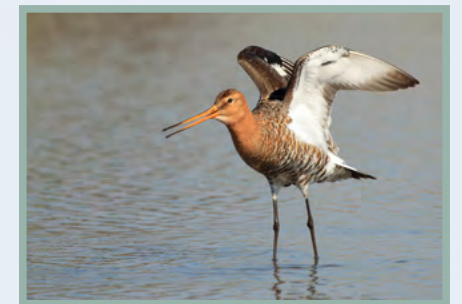
hermetisch af te sluiten omdat dit de doorgang is vanuit het gebied met de bunkertjes. Dat zou uiteindelijk in meer vliegvlugge vogels moeten resulteren. De andere twee rasters waren succesvol in die zin dat alle weidevogels die er gebroed hebben ook grote jongen hebben geproduceerd. De aantallen zijn met 3 paar grutto's en kieviten nog wel op een all-time-low.

Veel onderhoud nodig

Wanneer de slootkanten goed geschoond zijn, dan moet er een paar keer gras gemaaid worden om de spanning op het raster te houden. Daar zijn

Een bijna vliegvlugge jonge grutto in één van de rasters.

twee mensen ca. 3 uur mee bezig. Een nadeel van een raster is dat het in z'n geheel verplaatst moet worden bij maaien terwijl een draad boven het water geen onderhoud vergt. Om het water in de Heksloot beter te benutten, zouden er in de toekomst grotere

delen moeten worden uitgerasterd. Volgend seizoen zouden de Klutenplas en het aanpalende raster verbonden kunnen worden om een groter gebied te creëren. Het zal een kwestie van lange adem en 'learning by doing' zijn voordat de vlag definitief uit kan.

Foto's: van boven naar beneden: Andries Kamstra • Jan Dirk Bol • Kerstin de Haan • Jan Dirk Bol

Het Hekslootnieuws is een uitgave van de Vereniging Behoud de Hekslootpolder

REDACTIEADRES
redactie@hekslootpolder.nl

SECRETARIAAT
secretariaat@hekslootpolder.nl

LEDENADMINISTRATIE
Zaenenstraat 165
2022 CN Haarlem
ledenadministratie@hekslootpolder.nl

BANKREKENINGNUMMER
NL87 INGB 0005 0389 62

VOORZITTER
Martin van de Pavert
voorzitter@hekslootpolder.nl

REDACTIE
Peter Davids
Kerstin de Haan
Peter van der Mark
Nel Pronk

VORMGEVING + DTP
Nora Leungen

DRUK/VERZENDING
Drukkerij Gravé
3962 MC Wijk bij Duurstede
Oplage: 1.000 ex.

AAN DIT BLAD WERKTEN MEE
Jan Dirk Bol
Tom van den Boomen
Andries Kamstra
Martha van der Lem
Martin van de Pavert

FOTO OMSLAG
Jan Dirk Bol
Natuurwerkdag: Vossenrasters

Bezoek ook onze site
www.hekslootpolder.nl

Foto: Martin van de Pavert

CDA'ers op pad in Hekslootpolder

Op 15 maart 2018, een kleine week vóór de gemeenteraadsverkiezingen, gaven Martin van de Pavert en ik een rondleiding door de Hekslootpolder aan een aantal geïnteresseerde CDA'ers. Dit op verzoek van het CDA-Haarlem.

► Op de bewuste dag kwamen drie kandidaats-raadsleden op de fiets naar het gemaaltje op de Slaperdijk, waar we hadden afgesproken. Er kwam tevens een oud CDA-bestuurder die gedurende de rondleiding vertelde dat hij als onderwijzer ooit excursies gaf in de Hekslootpolder aan zijn leerlingen. Dat was meer dan 40 jaar geleden toen het de weidevogels nog voor de wind ging.

De kandidaatsraadsleden waren Merijn Snoek, wethouder, Jan Klaver en Nanne Wams.

Rasters tegen de vos

Er dreigde regen maar toch konden we de raadsleden in een uur durende wandeling alles vertellen over de achteruitgang van de weidevogels en de achterliggende oorzaken en bleven we droog.

Omdat de vos menig legsel opvreet was het interessant dat een aantal vrijwilligers precies een week daarvoor vossenrasters hadden geplaatst om 3 kavels waar de laatste jaren nog de meeste vogels broedden. Deze rasters, in totaal 2500 meter lang, worden gevoed met elektriciteit (zwakstroom) die wordt opgewekt door een zonnecollector die in het land is geplaatst. En dat dankzij een subsidie van de gemeente Haarlem met als doel de laatste weidevogels binnen de grenzen van de gemeente Haarlem te redden.

Kluut en visdief

Ook brachten wij een bezoek aan het Kluten-plasje en de vogelkijkhut die daar staat. Ook hier werd een vossenraster geplaatst om de hier aanwezige broedvogels te beschermen. Zowel de kluut als de visdief broeden hier in een kleine kolonie op de twee eilandjes in de plas. Beide soorten staan op de Rode Lijst van Vogelbescherming als bedreigde vogelsoort.

Op de terugweg werden we verrast door de baltsvlucht van enkele kieviten en een grutto langs het Assendelvevoetpad en alsof we het hadden geënceneerd: binnen het vossen-raster zat een kievit een kuiltje te draaien voor een toekomstig nest.

Geen bebouwing of wegverbreding

Natuurlijk vroegen we de CDA-leden hoe ze dachten over bebouwing van de groene randen van de stad en over de door sommigen bepleite verdubbeling van de Vondelweg, maar allen verzekerden ons dat daar binnen het CDA geen plannen voor waren en dat ze zulke plannen ook niet zouden steunen. Waarvan akte!

Het was een prettige bijeenkomst en we danken het CDA voor hun steun aan de weidevogels.

Tom van den Boomen

Foto's: van boven naar beneden: Jan Dirk Bol • Peter Davids • Nora leungen • Andries Kamstra • Jan Dirk Bol • Kerstin de Haan • Jan Dirk Bol

► WOORDZOEKER

- ALOE
- APPEL
- ASTER
- BAARS
- BERENKLAUW
- BIESLOOK
- BIGGENKRUID
- BLAUWE DRUIFJES
- BOERENZWALUW
- DOLIK
- FIJNSPAR
- GOUDPLEVIER
- GRASLELIE
- GROENE KIKKER
- HAVER
- HAVIK
- HEEMST
- HERFSTBLOEM
- HONDSKRUID
- IJSVOGEL
- KIEKENDIEF
- KLEIN HOEFBLAD
- KLUUT
- LELIE
- LENTEANEMOON
- LINDE
- MIERIKSWORTEL
- MIMOSA
- MUNT
- NARCIS
- PAD
- PALING
- RIET
- ROGGE
- SPAR
- TARWE
- TRIPMADAM
- TUINKERS
- VINGERHOEDSKRUID
- WATERLELIE
- WILG
- WITJE
- ZWALUW

De overgebleven letters vormen een woord.

E	H	A	V	E	R	M	D	I	U	R	K	N	E	G	G	I	B	W	
I	N	O	O	M	E	N	A	E	T	N	E	L	F	O	B	K	B	I	
L	R	L	L	J	K	U	I	D	A	N	T	I	U	H	I	L	L	I	
E	A	O	T	E	K	D	B	N	A	P	U	D	L	E	E	E	A	G	
L	W	I	G	K	I	V	A	H	S	M	P	M	K	E	S	I	U	D	
R	W	R	R	G	K	L	A	P	T	L	P	E	K	M	L	N	W	I	
E	F	I	J	A	T	E	I	R	R	E	Z	N	I	L	S	O	H	E	U
T	I	J	U	S	T	N	N	S	V	R	D	W	I	R	T	O	O	D	R
A	N	T	L	V	E	D	I	S	I	C	R	A	N	T	K	E	R	K	
W	S	U	E	B	O	E	R	E	N	Z	W	A	L	U	W	F	U	S	
S	P	U	L	L	R	G	F	S	R	E	K	N	I	U	T	B	I	D	
P	A	L	I	N	G	B	E	R	E	N	K	L	A	U	W	L	F	N	
A	R	K	E	D	M	E	O	L	B	T	S	F	R	E	H	A	J	O	
R	V	I	N	G	E	R	H	O	E	D	S	K	R	U	I	D	E	H	
M	I	E	R	I	K	S	W	O	R	T	E	L	M	I	M	O	S	A	

© DENKSPORT PUZZELBLADEN

► De oplossing van deze woordzoeker vindt u op www.hekslootpolder.nl

► ► ► Secretaris gezocht ♀

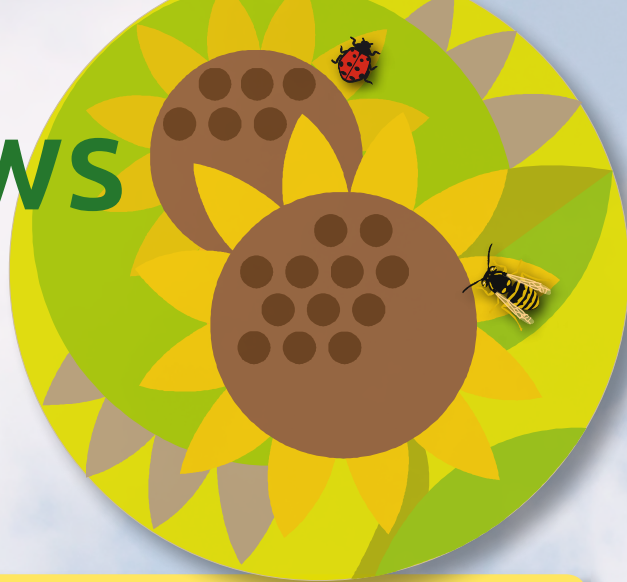

Wordt u onze nieuwe secretaris? Wij zijn per direct op zoek naar iemand die het leuk vindt om vergaderingen te plannen, agenda's op te stellen en te verspreiden, besluitenlijsten op te stellen en jaarlijks verslaglegging te doen van de ledenvergadering. **Spreekt dit u aan? Dan bent u degene die we zoeken!**

Kijk voor meer informatie op www.hekslootpolder.nl > Over ons > Vacatures

Natuurnieuws

wist u dat ...

• • • door het verbeteren van de waterkwaliteit, het herstel van leefgebieden en de aanleg van vismigratievoorzieningen het steeds beter gaat met veel vissoorten in Nederland? Een voorbeeld hiervan is de Bittervoorn. Deze Europese beschermde kleine karperachtige neemt in heel Nederland toe, zo laten gegevens van het Meetprogramma Zoetwatervissen zien.

• • • de boomklever, ooit een schaarse broedvogel, langzaam maar zeker heel Nederland veroverd? Zelfs midden in de stad vind je boomklevers. Hoe dat kan? Er zijn twee hoofdoorzaken. Ten eerste zijn er veel meer bomen in Nederland gekomen door aanplant van bos, vooral in het westen. Ten tweede worden bomen steeds ouder. Pas na een jaar of 30 worden de bossen interessant voor de boomklevers en na 50 jaar zijn ze ideaal. En omdat het bosbeheer gericht is op behoud van oude bomen met ook dode stammen profiteert de boomklever. De soort is toegenomen van 10.000 paar in de jaren '70 tot 35.000 paar nu.

• • • ieder voorjaar jonge doorzichtige 'glasalen' vanaf zee onze binnenwateren intrekken, meestal met een piek in april? Het intrekseizoen 2018 is nu ten einde en uit de metingen blijkt dat langs de Nederlandse kust de aantallen een stuk hoger liggen dan het gemiddelde sinds 2000. De intrek was 2,5 tot 6 keer hoger dan in 2017, afhankelijk van het meetpunt.

• • • ondanks de droogte van de afgelopen zomer er toch naar schatting 6,4 miljoen kilo eikels en beukenootjes in de Veluwe bossen hangt? Dit dankzij de regen in augustus. Waarschijnlijk hebben de wilde zwijnen tot in het verre voorjaar genoeg te eten. Opvallend is dat er zeer grote eikels aan de takken hangen door de recordhoge temperaturen vanaf april. Dit betekent dat 100 eikels al gauw een kilo wegen en dat een volwassen zwijn met 200 tot 300 eikels zijn of haar maag al vol heeft.

• • • de kraanvogel in rap tempo de heide- en veengebieden in ons land veroverd? In 2018 waren 32 paar aanwezig, 10 meer dan vorig jaar. De bolwerken liggen in Drenthe en Friesland, maar ook in Brabant en Limburg werden dit jaar nesten gevonden en wel in de Grote Peel en de Mariapeel.

• • • het vrouwtje steppiekiekendief dat in 2017 voor het eerst broedde in Nederland terugkwam naar dezelfde akker in Groningen en daar opnieuw broedde, nu na gepaard te hebben met een mannetje grauwe kiekendief. Helaas is het nest mislukt. De Werkgroep Grauwe Kiekendief - kenniscentrum Akkervogels blijft zich inzetten voor de bescherming van nesten van deze zeldzame vogels.

Martha van der Lem